

Datum van
inontvangstneming

:

07/03/2019

Zaak C-824/18

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

28 december 2018

Verwijzende rechter:

Naczelny Sąd Administracyjny (Polen)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 november 2018

Verzoekende partij:

A.B. e.a.

Verwerende partij:

Krajowa Rada Sądownictwa

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Vijf beroepen tegen beslissingen van de Krajowa Rada Sądownictwa (nationale raad voor de magistratuur; hierna ook: „KRS”) tot het indienen (niet-indienen) van voorstellen tot benoeming van kandidaten in de functie van rechter bij de Sąd Najwyższy (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken; hierna: „SN”)

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Schending van het beginsel van de rechtsstaat, alsmede van het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en effectieve rechterlijke bescherming, alsook schending van het beginsel van de rechtsstaat, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van gelijke behandeling bij toegang tot de openbare dienst.

Artikel 2 in samenhang met artikel 4, lid 3, derde volzin, artikel 6, lid 1, artikel 19, lid 1, VEU in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten en artikel 9, lid 1, van richtlijn 2000/78/EG van de Raad en artikel 267, derde alinea, VWEU

Artikel 2 in samenhang met artikel 4, lid 3, derde volzin, en artikel 6, lid 1, VEU in samenhang met artikel 15, lid 1, en artikel 20 in samenhang met artikel 21, lid 1, en artikel 52, lid 1, van het Handvest in samenhang met artikel 2, lid 1 en lid 2, onder a), en artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2000/78/EG van de Raad

Prejudiciële vragen

1) Moeten artikel 2 in samenhang met artikel 4, lid 3, derde volzin, artikel 6, lid 1, artikel 19, lid 1, VEU in samenhang met artikel 47 van het Handvest en artikel 9, lid 1, van richtlijn 2000/78/EG van de Raad alsmede artikel 267, derde alinea, VWEU aldus worden uitgelegd dat

er sprake is van een schending van het beginsel van de rechtsstaat en van het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en effectieve rechterlijke bescherming indien de nationale wetgever weliswaar voorziet in het recht van beroep in individuele zaken betreffende de bekleding van het ambt van rechter bij de rechterlijke instantie in laatste aanleg van een lidstaat (de Sąd Najwyższy), maar het besluit betreffende de gemeenschappelijke evaluatie en de beoordeling van alle kandidaten voor de functie van rechter bij de Sąd Najwyższy tijdens de selectieprocedure, welk besluit voorafgaat aan het voorstel tot benoeming van kandidaten in de functie van rechter bij het genoemde gerecht, definitief wordt en in werking treedt wanneer dit niet wordt betwist door alle deelnemers aan de selectieprocedure, waaronder ook een kandidaat die geen belang heeft bij de betwisting van dat besluit omdat hij voor die functie is voorgedragen, wat bijgevolg:

- de doeltreffendheid van het rechtsmiddel en de mogelijkheid van een daadwerkelijke toetsing van het verloop van de genoemde selectieprocedure door de bevoegde rechter ondermijnt?
- en indien deze procedure eveneens betrekking heeft op die posten van rechter bij de Sąd Najwyższy die tot dusver werden bekleed door rechters op wie een nieuwe, lagere pensioenleeftijd is toegepast, zonder dat de betrokken rechters uiteindelijk konden beslissen van de lagere pensioenleeftijd gebruik te maken, in de context van het beginsel van de onafzetbaarheid van rechters – indien ervan uitgegaan dat daardoor aan dit beginsel is afgedaan – ook niet zonder gevolgen blijft voor de reikwijdte en de uitkomst van de rechterlijke toetsing van de genoemde selectieprocedure?

2) Moeten artikel 2 in samenhang met artikel 4, lid 3, derde volzin, en artikel 6, lid 1, VEU in samenhang met artikel 15, lid 1, en artikel 20, in samenhang met artikel 21, lid 1, en artikel 52, lid 1, van het Handvest, in samenhang met artikel 2, lid 1 en lid 2, onder a), en artikel 3, lid 1, onder a), van richtlijn 2000/78/EG en artikel 267, derde alinea, VWEU, aldus worden uitgelegd

dat er sprake is van schending van het beginsel van de rechtsstaat, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van de gelijke en onder dezelfde

voorwaarden geregelde toegang tot de openbare dienst – het ambt van rechter bij de Sąd Najwyższy – indien in individuele zaken betreffende de bekleding van het ambt van rechter bij de Sąd Najwyższy weliswaar beroep bij de bevoegde rechter openstaat, maar als gevolg van de in de eerste prejudiciële vraag beschreven regeling van de onherroepelijkheid, de benoeming in het ambt van rechter bij Sąd Najwyższy, die een vacante post betreft, kan plaatsvinden zonder toetsing van het verloop van de genoemde selectieprocedure door de bevoegde rechter – voor zover een dergelijke toetsing wordt ingeleid – en dit ontbreken van een toetsingsmogelijkheid in strijd is met het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en derhalve tevens ingaat tegen het recht op gelijke toegang tot de openbare dienst, hetgeen indruist tegen het algemeen belang,

en dat de situatie waarin de autoriteit van de lidstaat die moet waken over de onafhankelijkheid van de rechterlijke instanties en van de rechters (de Krajowa Rada Sądownictwa), waarbij de procedure betreffende de bekleding van het ambt van rechter bij de Sąd Najwyższy aanhangig is, aldus wordt samengesteld dat de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht in die autoriteit worden gekozen door de wetgevende macht, niet leidt tot schending van het beginsel van het institutionele evenwicht?

Aangevoerde Unierechtelijke bepalingen

Artikel 2, artikel 4, lid 3, derde volzin, artikel 6, lid 1, en artikel 19, lid 1 VEU

Artikel 15, lid 1, artikel 20, artikel 21, lid 1, artikel 47 en artikel 52, lid 1, van het Handvest van de grondrechten

Artikel 2, lid 1, artikel 2, lid 2, onder a), artikel 3, lid 1, onder a), en artikel 9, lid 1, van richtlijn 2000/78/EG van de Raad van 27 november 2000 tot instelling van een algemeen kader voor gelijke behandeling in arbeid en beroep (PB 2000, L 303, blz. 16)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 37, lid 1, artikel 43, leden 1 en 2, en artikel 44, leden 1, 1a, 1b en 4, van de ustawa d dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (wet inzake de nationale raad voor de magistratuur van 12 mei 2011; hierna: „wet inzake de KRS”), ingevoerd bij de ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (wet tot wijziging van de wet op de rechterlijke organisatie en enkele andere wetten) van 20 juli 2018 (Dz. U. 2018, volgnr. 1443)

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 In de behandelde zaken heeft de KRS bij besluit nr. 318/2018 van 24 augustus 2018 beslist het voorstel tot benoeming van onder meer A.B. en C.D. in het ambt van rechter in de strafkamer van de SN niet voor te leggen aan de president van de Republiek Polen (hierna: „Poolse president”). Bij besluit nr. 330/2018 van 28 augustus 2018 heeft de KRS besloten het voorstel tot benoeming van onder meer E.F., G.H. en I.J. in het ambt van rechter in de burgerlijke kamer van de SN niet voor te leggen aan de Poolse president.
- 2 De genoemde personen zijn via de voorzitter van de KRS tegen deze besluiten opgekomen bij de Naczelny Sąd Administracyjny (hoogste bestuursrechter, Polen; hierna: „NSA”). Bij de indiening van het beroep hebben zij tegelijkertijd de NSA rechtstreeks om de toepassing van bewarende maatregelen verzocht. Bij beslissingen van 25 september 2018 heeft de NSA de tenuitvoerlegging van besluit nr. 318/2018 opgeschort, en bij beslissingen van 27 september 2018 en 8 oktober 2018 die van besluit nr. 330/2018.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 3 Bij de NSA zijn twijfels gerezen over de uitlegging van de Unierecht met betrekking tot de hierboven genoemde nationale bepalingen, die zijn ingevoerd naar aanleiding van de recente wetwijzigingen in Polen. Hoewel deze wijzigingen geen betrekking hadden op artikel 43, lid 1, van de wet inzake de KRS, waarin is bepaald dat een besluit van de KRS definitief wordt indien dit niet vatbaar is voor beroep, is echter in artikel 43, lid 2, dat bepaalt dat een besluit definitief wordt voor zover het de beslissing betreft tot het niet-voordragen van het verzoek tot benoeming tot rechter van die deelnemers aan de procedure die geen beroep hebben ingesteld wanneer het niet door alle deelnemers aan de procedure wordt betwist, een bijzondere bepaling opgenomen die verwijst naar artikel 44, lid 1b. Krachtens die bepaling wordt het besluit inzake de benoeming in de functie van rechter bij de SN, wanneer dit niet door alle deelnemers aan de procedure wordt betwist, ook definitief wat betreft de beslissing betreffende de voordracht voor de benoeming in de functie van rechter bij de SN van de deelnemers aan de procedure die geen beroep hebben ingesteld.
- 4 Deze wijzigingen hebben uitsluitend gevolgen voor selectieprocedures voor posten van rechter bij de SN en niet voor de selectieprocedures voor vacante posten bij andere gerechten. Dat betekent dat er een andere norm geldt voor de toegang tot een bevoegde rechter in procedures die worden ingeleid door middel van een beroep tegen een besluit van de KRS inzake het voordragen (niet-voordragen) van kandidaat-rechters. Hoewel deze norm kan worden geacht te worden nageleefd in het geval van selectieprocedures met betrekking tot vacante posten bij andere gerechten dan de SN, doen de regelingen voor posten van rechter bij de SN twijfels rijzen betreffende de vraag of wel aan de relevante eisen van de gerechtelijke procedure is voldaan. Eén van deze eisen is ongetwijfeld de

eis van gelijke toegang tot de rechter, waarbij in zaken waarin beroep is ingesteld tegen een besluit van de KRS tot het voordragen (niet-voordragen) van kandidaat-rechters evenwel een onderscheid is gemaakt naargelang de genoemde besluit is aangenomen naar aanleiding van de uitkomst van een selectieprocedure voor een vacante post bij een ander gerecht dan de SN dan wel voor een vacante post bij de SN. Naar het oordeel van de NSA doen deze regelingen qua inhoud en gevolgen daarvan onvermijdelijk vragen rijzen betreffende de naleving van het beginsel van de rechtsstaat, het recht op een effectieve rechterlijke bescherming en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte in de zin van artikel 2 in samenhang met artikel 4, lid 3, derde volzin, artikel 6, lid 1, artikel 19, lid 1, VEU in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten, en artikel 9, lid 1, van richtlijn 2000/78. Dat vereist dan ook een antwoord van het Hof.

- 5 Volgens de rechtspraak van het Hof staat het aan de lidstaten om, onder meer krachtens het in artikel 4, lid 3, eerste alinea, VEU genoemde beginsel van loyale samenwerking, de toepassing en de eerbiediging van het recht van de Unie op hun grondgebied te waarborgen en voorzien de lidstaten daartoe, zoals artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU bepaalt, voor de justitiabelen in de nodige rechtsmiddelen om een daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het Unierecht vallende gebieden te verzekeren. De lidstaten moeten dus voorzien in een stelsel van beroepsmogelijkheden en procedures dat de eerbiediging van het fundamentele recht op effectieve rechterlijke bescherming kan verzekeren (zie arresten van 27 februari 2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, punt 34, en 3 oktober 2013, *█ █ █ e.a./Parlement en Raad*, C-583/11, EU:C:2013:625, punten 100 en 101). Deze Unierechtelijke waarden en beginselen zijn dezelfde als de waarden en beginselen die in de Poolse grondwet zijn verankerd. Hoewel de nationale bepalingen en het Unierecht een verschillende herkomst hebben, staan zij in een symbiotische verhouding tot elkaar omdat de axiologische premissen van beide rechtsstelsels dezelfde zijn. Daarbij bestaat het „voordeel” dat het nationale recht aan deze verhouding kan ontleen erin dat de wettelijke normen (normen inzake bescherming en gerechtelijke procedures) worden versterkt, terwijl het „voordeel” van het Unierecht er vanzelfsprekend in bestaat dat gebruik wordt gemaakt van het constitutionele erfgoed van alle lidstaten, wat bijvoorbeeld wordt bevestigd in het arrest van de Trybunał Konstytucyjny (grondwettelijk hof, Polen) in zaak K 18/04 en in de arresten van het Hof van 17 december 1970, *Internationale Handelsgesellschaft mbH* (C-11/70, EU:C:1970:114), en 18 juni 1991, *ERT* (C-260/89, EU:C:1991:254).
- 6 Volgens artikel 45, lid 1, van de Poolse grondwet omvat het recht op toegang tot een rechter: 1) het recht op toegang tot de rechter, dat wil zeggen het recht tot het inleiden van een procedure voor de rechter; 2) het recht op een passende gerechtelijke procedure die voldoet aan de eisen van billijkheid en transparantie; 3) het recht op een rechterlijke beslissing, dat wil zeggen het recht op een bindende beslissing van de rechter; 4) het recht dat de beslechtende organen op een passende zijn georganiseerd en gepositioneerd. De eerste prejudiciële vraag

heeft in wezen betrekking op de eis een gerechtelijke procedure zodanig in te richten, dat zij voldoet aan de eisen van rechtvaardigheid.

- 7 Het nationale grondwettelijke hof heeft aangegeven dat, hoewel er niet één ideaal procedureel model bestaat dat op basis van de grondwettelijke regelingen zou kunnen worden uitgewerkt en dat op alle soorten gerechtelijke procedures van toepassing zou zijn, het concept van procedurele rechtvaardigheid stoelt op een gemeenschappelijke basisgedachte, die de volgende elementen omvat: het recht om te worden gehoord; de uiteenzetting van de motivering van een beslissing, op een begrijpelijke wijze en zodanig dat de manier van denken van de rechter kan worden nagegaan (zelfs indien de beslissing zelf niet vatbaar is voor beroep – legitimiteit door transparantie), en dus de voorkoming van een willekeurige of zelfs arbitraire rechtsgang; en bovendien het waarborgen van de voorspelbaarheid voor de betrokkene bij een procedure door middel van de passende cohesie en interne logica van de mechanismen waaraan hij onderworpen wordt.
- 8 Dit bestanddeel van het recht van toegang tot een gerecht is inherent aan het beginsel van een doeltreffende rechtsbescherming, dat wordt verwezenlijkt door middel van een effectieve voorziening in rechte. De wijze waarop dit bestanddeel wordt vormgegeven is dan ook van invloed op de beoordeling van de werking van het betreffende model van rechtsbescherming dat, ook al bestaat het in een formele zin, mogelijk niet het gewenste en door het Unierecht vereiste niveau van bescherming biedt, met name wat betreft de doeltreffendheid ervan.
- 9 Het bestaan van een effectieve rechterlijke toetsing om de naleving van de bepalingen van Unierecht te verzekeren is inherent aan een rechtsstaat (arrest van 28 maart 2017, ██████████ C-72/15, EU:C:2017:236, punt 73); het beginsel van daadwerkelijke bescherming van de rechten die de justitiabelen aan het recht van de Unie ontleen en waarnaar artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU verwijst, is een algemeen beginsel van Unierecht dat uit de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten voortvloeit en is neergelegd in de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, en thans ook in artikel 47 van het Handvest van de grondrechten (zie arresten van 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punt 35; 13 maart 2017, Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, punt 37, en 22 december 2010, DEB, C-279/09, EU:C:2010:811, punten 29-33). Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten bepaalt dat eenieder wiens door het recht van de Unie gewaarborgde rechten en vrijheden zijn geschonden, recht heeft op een doeltreffende voorziening in rechte, met inachtneming van de erin gestelde voorwaarden. Hieruit volgt dat de doeltreffendheid van de rechtsmiddelen waarin in het nationale recht is voorzien noodzakelijkerwijs wordt getoetst aan artikel 47 van het Handvest van de grondrechten (zie arrest van 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punt 45).
- 10 Indien, zoals volgt uit artikel 44, lid 1b, van wet inzake de KRS, een besluit in individuele zaken betreffende de benoeming in de functie van rechter bij de SN

ook (zo niet primair) definitief wordt voor het gedeelte betreffende de beslissing inzake de voordracht van een kandidaat voor de benoeming in de functie van rechter bij de SN tenzij dit besluit wordt betwist door alle deelnemers aan de selectieprocedure en dus mede door de kandidaat die geen belang heeft bij de betwisting ervan omdat hij als kandidaat is voorgedragen, dan heeft de nationale wetgever voorwaarden voor de rechtskracht van genoemd besluit vastgesteld die steeds zullen worden vervuld. De doeltreffendheid van het beroep van de betrokkenen bij de procedure die niet zijn voorgedragen om deze rechterlijke functie te vervullen wordt daardoor ondermijnd. Bijgevolg kan de bevoegde rechter het verloop van de selectieprocedure voor de vacante post bij de SN evenmin daadwerkelijk toetsen; hiermee gaat gepaard dat de mogelijkheid tot beoordeling (toetsing) van het verloop van de genoemde selectieprocedure in het licht van artikel 44, lid 1a, van de wet inzake de KRS zelf is gebaseerd op zeer algemeen gehouden voorwaarden, aangezien er geen eenduidige beoordelingscriteria zijn vastgesteld.

- 11 Rekening houdend met de interne logica van de mechanismen van het betreffende rechtsmiddel geeft deze situatie aanleiding tot gegronde twijfels over de doeltreffendheid ervan, temeer daar één van de gevolgen van deze regeling alsmede een element van het besproken mechanisme erin bestaat dat, indien de NSA een besluit van de KRS tot het niet-voordragen van een kandidaat-rechter voor de SN nietig verklaart, dit er uitsluitend toe leidt dat de sollicitatie van een betrokkene bij de procedure die het beroep heeft ingesteld, naar een vacante post van rechter bij de SN waarvoor de selectieprocedure voor de KRS op de dag van de beslissing van de NSA nog niet is voltooid, en, bij gebreke van een dergelijke procedure, naar de volgende vacante post van rechter bij de SN, wordt doorgezonden. Een dergelijk resultaat van de beroepsprocedure – dat alle kenmerken van een specifieke troostprijs draagt en ook nog eens onzeker is omdat de situatie van de genoemde bepaling zich net zo goed niet als wel kan voordoen – kan niet worden geacht te voldoen aan de eisen van een doeltreffende voorziening in rechte. Dit resultaat verandert namelijk niets aan de rechtspositie van de kandidaat die beroep heeft ingesteld in een procedure die is afgerond met het nietig verklaarde besluit van de KRS en laat geen ruimte voor een hernieuwde beoordeling van zijn kandidatuur voor de vacante post van rechter bij de SN, indien deze kandidatuur is ingediend naar aanleiding van de aankondiging van een selectieprocedure voor een specifieke post.
- 12 De beroepsprocedure met haar beschreven specifieke kenmerken heeft niet tot gevolg dat: 1) de instelling van beroep door één van de niet-geselecteerde kandidaat-rechters voor de SN de gehele benoemingsprocedure opschort totdat dit rechtsmiddel door de NSA is beoordeeld; 2) de bevoegde autoriteit van de lidstaat (de KRS) verplicht wordt de individuele zaak betreffende de benoeming van de rechter bij de SN opnieuw te behandelen naar aanleiding van de toewijzing van een beroep tegen een besluit van de KRS tot het niet-voordragen van een kandidaat-rechter voor de SN; 3) het genoemde besluit pas definitief wordt, indien de NSA het beroep ertegen heeft afgewezen, zodat de besluit pas op dat moment

aan de Poolse president kan worden voorgelegd en de voorgedragen kandidaat kan worden benoemd als rechter bij de SN.

- 13 Er bestaat dus gegronde twijfel met betrekking tot de doeltreffendheid van het rechtsmiddel dat kan worden aangewend tegen besluiten van de KRS die zijn vastgesteld in individuele zaken betreffende de benoeming van rechters bij de SN – en dus betreffende door het Unierecht gewaarborgde rechten. Het gaat namelijk om posten bij de rechterlijke instantie in laatste aanleg van de betrokken lidstaat. Dit geldt des te meer omdat de wijze van beroep tegen besluiten in dergelijke zaken verschilt van die in selectieprocedures voor vacante posten van rechter bij andere gerechten dan de SN. Dit kan niet uitsluitend worden gerechtvaardigd door het soort gerecht waarbij er een vacante post moet worden ingevuld.
- 14 Voorts zij opgemerkt dat de wijze waarop de besluiten van de KRS inzake de bekleding van het ambt van rechter bij de SN definitief worden en de wijze waarop hiertegen kan worden opgekomen mogelijk verband houden met wetwijzigingen die voorzien in een verlaging van de pensioenleeftijd van de rechters (van maximaal 70 jaar tot 65 jaar – zonder dat de uiteindelijke beslissing tot gebruikmaking van de lagere pensioenleeftijd aan de betrokken rechter wordt overgelaten en waarbij de mogelijkheid om het ambt van rechter te blijven bekleden afhankelijk wordt gesteld van de goedkeuring van een orgaan van de uitvoerende macht), waardoor hun ambt vroeger vrijkomt dan voorheen. Het doel en het gevolg van deze wijzigingen bestaan erin dat de besproken selectieprocedures ook betrekking hebben op de aldus „vrijgemaakte” posten bij de SN. Het gaat hier om posten bij de strafkamer, bij de burgerlijke kamer en bij de kamer voor arbeids- en socialezekerheidszaken (Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych). Volgens de beschreven beginselen loopt er eveneens een selectieprocedure voor recentelijk opgerichte kamers van de SN, namelijk voor de kamer van buitengewone controle en openbare aangelegenheden (Izba Kontroli Nadzwyczajnych i Spraw Publicznych) en voor de tuchtkamer (Izba Dyscyplinarna).
- 15 Indien wordt erkend dat de genoemde wijzigingen ter zake onverenigbaar zijn met het beginsel van de onafzetbaarheid van rechters – wat een beoordeling en een beslissing van het Hof vereist – moet daaruit de conclusie worden getrokken dat een doeltreffende toetsing door de rechter die bevoegd is voor de behandeling van beroepen tegen besluiten van de KRS betreffende de benoeming van rechters bij de SN, ook betrekking moet hebben op een situatie als die van punt 14, om deze toetsing als effectief te beschouwen. Alleen dan wordt verzekerd dat een post die in werkelijkheid niet vacant is geworden, ongerechtvaardigd wordt ingevuld.
- 16 Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, dat wil zeggen indien de rechtsmiddelen tegen besluiten in individuele zaken betreffende de benoeming van kandidaat-rechters voor de SN niet worden geacht te volstaan als waarborging van het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en effectieve rechterlijke bescherming, onder meer door de waarborging van de noodzakelijke omvang daarvan, zou de vaststelling van het belang van de beschreven manco's in

het nationale recht met betrekking tot de structuur van deze rechtsmiddelen tegen de genoemde besluiten van de KRS (en de vermelde aspecten van deze manco's) moeten worden geacht te volstaan voor de bewering dat er bijgevolg ook sprake is van schending van het recht op gelijke toegang tot de openbare dienst, hetgeen in strijd is met het algemeen belang.

- 17 Het recht op gelijke toegang tot de openbare dienst houdt geen waarborg in met betrekking tot de daadwerkelijke bekleding van dat ambt en geeft niet iedereen die ernaar solliciteert het recht op een daadwerkelijke indienstneming of het recht tot instelling van vorderingen dienaangaande, of het nu gaat om de openbare dienst in het algemeen of om een welbepaalde post in het kader daarvan. Dat betekent evenwel niet dat niet kan worden beoordeeld of wel is voldaan aan de norm van het hanteren van identieke regels. In het huidige stadium van de procedure is een dergelijke beoordeling des te meer nodig, daar de hierboven genoemde besluiten van de KRS, waartegen beroep is ingesteld, zijn vastgesteld op 24 augustus (strafkamer van de SN) en 28 augustus 2018 (burgerlijke kamer van de SN) en zijn betekend aan de kandidaten voor de burgerlijke kamer die daartegen beroep hebben ingesteld op respectievelijk 17 september 2018 (E. F.), 1 oktober 2018 (G. H.) en aan de kandidaten voor de strafkamer op respectievelijk 17 september 2018 (I. J.), en op 18 september 2018 (A. B. en C. D.). Deze beroepen zijn niet onmiddellijk, zoals redelijkerwijs mag worden verwacht, tezamen met de dossiers voor onderzoek naar de NSA verwezen. In de onderzochte gevallen is dit pas veel later gebeurd, namelijk op 9 november 2018. Bovendien heeft de vaststelling van deze besluiten – die dus niet onmiddellijk tezamen met de ertegen ingestelde beroepen aan de bevoegde rechter zijn voorgelegd – niet belet dat deze aan het kabinet van de Poolse president zijn doorgegeven. De NSA is weliswaar bevoegd tot kennisname van beroepen tegen de genoemde besluiten van de KRS, maar beschikt niet over een instrument tot handhaving van de verplichting tot onmiddellijke overdracht – anders dus dan is neergelegd in de gevallen van artikel 55 van de ustawa - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (wet op het bestuursprocesrecht), waarin is bepaald dat, indien een autoriteit heeft nagelaten een klacht naar de rechter te verwijzen (ondanks de oplegging van een boete) en indien de feitelijke en de juridische situatie van de klacht geen aanleiding tot gegronde twijfels geven, de rechter op verzoek van de verzoeker de zaak kan behandelen aan de hand van een afschrift van de klacht. Derhalve is een beoordeling van de manco's in de nationale wetgeving neergelegde beroepsprocedure tegen besluiten van de KRS des te meer gerechtvaardigd.
- 18 Volgens de NSA is de beschikbaarheid van een doeltreffende gerechtelijke procedure in individuele zaken betreffende de toegang tot de openbare dienst, zoals zaken die aanhangig zijn gemaakt middels een beroep tegen besluiten van de KRS betreffende de benoeming van kandidaat-rechters voor de SN, derhalve ook een wezenlijk onderdeel van de reeks bepalingen inzake de toegang tot de openbare dienst – met inbegrip van de toegang tot de functie van rechter bij het gerecht van laatste aanleg van de lidstaat. Dit is des te meer het geval omdat de wetgever zelf voorziet in de mogelijkheid van toegang tot de rechter in dergelijke gevallen.

- 19 Aangezien een door één van de niet-geselecteerde kandidaten bij de NSA ingesteld beroep in het kader van procedures betreffende posten van rechter bij de SN niet leidt tot schorsing van de benoemingsprocedure totdat het beroep is behandeld, en de toewijzing van een beroep tegen het besluit van de KRS tot het niet-voordragen van een kandidaat-rechter voor de SN de verplichting meebrengt de individuele zaak waarop de bestreden besluit betrekking had opnieuw te behandelen, terwijl het besluit zelf niet definitief wordt zodra het beroep door de NSA wordt verworpen maar reeds op het in artikel 44, lid 1b, van de wet inzake de KRS genoemde tijdstip (dat wil zeggen nog vóór de rechterlijke beslissing), moet worden betwijfeld of deze regelingen wat de bekleding van het ambt van rechter bij de SN betreft, voldoen aan de vereisten inzake de toegang tot de openbare dienst.
- 20 Wanneer de procedures inzake vacante posten van rechter bij andere gerechten worden vergeleken met de procedure voor dergelijke posten bij de SN, wordt duidelijk dat sprake is van een verschil in doeltreffendheid van het desbetreffende rechtsmiddel. Dat verschil lijkt, in het licht van de tot dusver uiteengezette twijfels die een antwoord van het Hof vereisen, voort te komen uit de gekozen richting van de wetswijzigingen betreffende de SN.
- 21 Er zijn geen overtuigende argumenten aangevoerd om dergelijke verschillen in de doeltreffendheid van de rechtsmiddelen te rechtvaardigen. Er zijn juist veel betere argumenten tegen de gegrondheid van dergelijke verschillen, met name omdat het beperkende effect daarvan uitsluitend betrekking heeft op het gerecht van laatste aanleg van de betrokken lidstaat, en dus op een gerecht met een vooraanstaande positie in de rechtssystemen dat bovendien toezicht uitoefent op de beslissingen van de lagere gerechten. Deze functie van de SN vereist dat de selectieprocedure voor de functie van rechter bij dat gerecht kan worden onderworpen aan een diepgaande en doeltreffende rechterlijke toetsing met betrekking tot het goede verloop van de selectie van de kandidaten. Dit lijkt mede gerechtvaardigd gelet op het argument dat artikel 19 VEU de rechterlijke toetsing in de rechtsorde van de Unie niet alleen aan het Hof toevertrouwt, maar ook aan de nationale rechters, die in samenwerking met het Hof een taak vervullen die hun gezamenlijk is opgedragen om de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en de toepassing van de verdragen te waarborgen (zie arresten van 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, punten 33 en 34, van 3 oktober 2013, C-583/11, EU:C:2013:625, punt 90, en van 28 april 2015, C-456/13, EU:C:2015:284, punt 45).
- 22 Gelet op de positie van dit gerecht in het rechtstelsel en zijn taken, druisen de uit het nationale recht voortvloeiende verschillen in de procedure en het rechtsmiddel dat openstaat in zaken betreffende rechtersposten bij de SN in tegen het algemeen belang, aangezien de kenmerken van het rechtsmiddel wijzen op een beperking (en zelfs een tenietdoening) van de doeltreffendheid ervan en bijgevolg van de mogelijkheid het verloop van de procedure inzake de toegang tot het openbare ambt van rechter bij de SN door de rechter te laten toetsen.

- 23 De opgeworpen twijfels worden nog versterkt door het feit dat de instantie van de lidstaat die moet toezien op de eerbiediging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en van de rechters (de KRS), waarbij de procedure met betrekking tot de bekleding van het ambt van rechter bij de SN aanhangig is, aldus is samengesteld dat de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht in deze instantie worden gekozen door de wetgevende macht. Deze verkiezing geschiedt bij absolute meerderheid van stemmen uit kandidaten die zijn voorgedragen door een groep van ten minste tweeduizend Poolse burgers of uit een groep van vijftiengerechters (met uitzondering van gepensioneerde rechters). Bovendien bestaat er geen doeltreffend instrument om de steun die voor kandidaten is uitgesproken te controleren, en derhalve om te controleren of de voordracht van een kandidaat bij de KRS geldig is.
- 24 Mede daarom – en in het kader van de gevolgen die voortvloeien uit artikel 6 VEU – kan worden betwijfeld of een regeling waarbij in totaal meer dan 80 % van de leden van deze instantie wordt gekozen door de wetgevende macht, niet leidt tot ondermijning van het beginsel van het institutioneel evenwicht, namelijk door het potentiële risico dat er zelfs maar een geringe gevoeligheid ontstaat voor een zelfs maar indirecte invloed van de in het parlement vertegenwoordigde politieke krachten op de instantie die als hoofdtaak heeft de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en van de rechters te handhaven en waarvan de basisbevoegdheid bestaat in het evalueren en beoordelen van kandidaten voor rechterlijke ambten en het voorleggen aan de Poolse president van voorstellen tot de benoeming van rechters, met inbegrip van rechters bij de SN. De inachtneming van het beginsel van het institutioneel evenwicht en de noodzaak tot handhaving daarvan lijkt tevens gerechtvaardigd omdat de KRS bestaat uit 14 vertegenwoordigers van de rechters van de gemeenrechtelijke gerechten en een vertegenwoordiger van de rechters van de administratieve gerechten, terwijl daarin geen rechters van de SN vertegenwoordigd zijn, hetgeen toch absoluut vereist is krachtens artikel 187, lid 2, van de Poolse grondwet. Artikel 9a van de wet inzake de KRS bepaalt in dit verband dat deze grondwettelijke verplichting slechts voor zover mogelijk moet worden nageleefd. Voorts zij opgemerkt dat er onder de leden van de KRS, dat wil zeggen onder deze gewone magistraten (rechters in eerste en tweede aanleg), ook voorzitters en vicevoorzitters van gemeenrechtelijke gerechten zijn die door de uitvoerende macht zijn benoemd in de plaats van rechters die door deze macht uit hun ambt zijn ontheven. Gelet op de functionele ondergeschiktheid van deze leden van de KRS aan de uitvoerende macht, wint ook dit segment van deze macht aan belang in het orgaan dat als hoofdtaak heeft toe te zien op de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en van de rechters.
- 25 In de context van de genoemde bevoegdheden van de KRS zijn al deze omstandigheden uiteraard van invloed op het verloop van de procedures voor de invulling van vacante posten bij de SN, alsook op de in deze procedures gehanteerde criteria voor de beoordeling van de kandidaten, de evaluatie van de eerbiediging van deze criteria en de uitkomst van deze procedures.

- 26 De twijfels betreffende het risico van een verstoring van het institutioneel evenwicht lijken te worden bevestigd door het feit dat de KRS in september 2018 is geschorst als lid van het Europees netwerk van de Raden voor de rechtspraak.
- 27 De NSA verzoekt het Hof om toepassing van een versnelde procedure krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering. Het verzoek om de prejudiciële vragen zo spoedig mogelijk te behandelen en de daarin geuite twijfels weg te nemen is ingegeven door de noodzaak inhoudelijk te beslissen op de bij de NSA aanhangige zaken van de beroepen tegen de genoemde besluiten van de KRS betreffende de benoeming van rechters bij de SN.
- 28 Het is de taak van de nationale rechter die de prejudiciële procedure inleidt om een doeltreffende rechtsbescherming te waarborgen in gevallen waarin de noodzaak daarvan voortvloeit uit de Unierechtelijke bepalingen (zie arrest van 24 oktober 2001, █████, C-186/01 R, EU:C:2001:563). Derhalve heeft de NSA bij bindende beslissingen van 8 oktober 2018, 24 oktober 2018, 27 september 2018 en 25 september 2018 de tenuitvoerlegging van de in deze beslissingen genoemde besluiten van de KRS opgeschort.